

WSTĘP

Ortografia nie jest nauką łatwą ani małą... można by powiedzieć, parafrazując Mickiewicza. Ortografia to ogólnie przyjęty i obowiązujący system pisania w danym języku. Nauka ortografii polega na wyrabianiu nawyku pisania poprawnego pod względem estetyki pisma i zgodnego z obowiązującymi normami. Wdrażanie nawyków ortograficznych ma doprowadzić do trwałego zapamiętania (wzrokowego, słuchowego i ruchowego) kształtu graficznego całych wyrazów, a takie zapamiętanie wykorzystuje się do szybszego i efektywniejszego rozpoznawania wyrazów podczas czytania.

Niestety, w dzisiejszych czasach ortografia stanowi piętę achillesową wielu osób, począwszy od pierwszoklasistów po magistrów. Z roku na rok zwiększa się liczba uczniów legitymujących się opiniami psychologiczno-pedagogicznymi orzekającymi dysortografię, czyli zaburzenia procesu pisania, polegające na niemożności opanowania poprawnej pisowni. Tymczasem poprawna pisownia jest jednym z podstawowych warunków efektywności przekazu informacji za pomocą tekstu pisanego, zapewnia jednoznaczność i dokładność tego sposobu porozumiewania się. Stałość pisowni stanowi warunek rozpoznawania wyrazów, umożliwia szybkie czytanie tekstu i jego zrozumienie. Błąd ortograficzny, polegający na napisaniu wyrazu lub wyrażenia w sposób niezgodny z obowiązującą normą ortograficzną, utrwaloną w zasadach pisowni i podaną w słownikach ortograficznych, jest elementem zakłócającym proces komunikacji.

Proponowane w niniejszej książce ćwiczenia mają na celu usprawnianie umiejętności poprawnego pisania w powiązaniu z umiejętnością czytania, gdyż te dwie czynności gwarantują skuteczne porozumiewanie się za pomocą pisma. Jako materiał do ćwiczeń ortograficznych wykorzystano zmodyfikowane fragmenty powieści Henryka Sienkiewicza *Ogniem i mieczem*, co gwarantuje stałość tematyki i jest elementem spajającym całą książkę. Ćwiczenia podzielone są na trzynaście zestawów, z których każdy składa się z tekstu do czytania i odpowiednio dobranych do niego 10 zadań ortograficznych. Każdy zestaw może stanowić samodzielną jednostkę lek-

cyjną do pracy w szkole lub na zajęciach terapii pedagogicznej, ale może też posłużyć do indywidualnych ćwiczeń w domu. Jako sprawdzian nabytych umiejętności proponuje się przeprowadzenie dyktanda.

Zawarte w niniejszej publikacji ćwiczenia cechuje różnorodność: można tu znaleźć zadania typowe i znane, a także oryginalne i rzadziej wykorzystywane. Oprócz kształtowania nawyku poprawnej pisowni służą one do rozwijania funkcji umysłowych (koncentracji, pamięci i myślenia), a także wzbogacaniu słownictwa i zasobu wiedzy ucznia.

Systematyczne wykonywanie wszystkich ćwiczeń pozwoli odbiorcy osiągnąć lepszy poziom umiejętności ortograficznych, a przez to przyczyni się do poczucia satysfakcji z pokonania własnych trudności.

Powodzenia!

Zofia Pomirska